

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Mikkel Bjørn (DF)
mikkel.bjoern@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2023-4728

25. August 2023

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 13. juni 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 248 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Spørgsmål nr. 248:

”Vil ministeren redegøre for, om man inden for Danmarks internationale forpligtelser kan indføre hjemmel til frakendelse ved dom af retten til ydelser som kontanthjælp, uddannelseshjælp, SU, førtidspension, boligstøtte, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse (SHO-ydelse), der eventuelt kan erstattes med en lavere minimal overlevelsesydelse eller ved udlevering af madkuponer til havregryn, rugbrød og grøntsager, således at skatteyderne ikke skal ydmyges ved at skulle betale for forsyrgelsen af kriminelle, der gentagende gange dømmes for personfarlig kriminalitet?”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, som oplyser følgende:

”1. Det fremgår af grundlovens § 75, stk. 2, at den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Efter grundlovens § 75, stk. 2, påhviler det således det offentlige at sikre et vist eksistensminimum for personer, der er omfattet af bestemmelsen. Hjælpens størrelse og form, dvs. pengebeløb eller mad og husly, er ikke fastsat i grundlovens § 75, stk. 2.

Ved dom af 15. februar 2012 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 1761) i den såkaldte »Starthjælpssag« har Højesteret fastslået, at grundlovens § 75, stk. 2, må forstås således, at det påhviler det offentlige at sikre et eksistensminimum for personer, der er omfattet af bestemmelsen, og at de ved domstolene kan få prøvet, om kravet er opfyldt.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det ikke inden for rammerne af grundlovens § 75, stk. 2, er muligt at indføre en ordning, hvor en person ved dom kan

frakendes retten til offentlige forsørgelsesydelse, hvis den pågældende gentagne gange dømmes for personfarlig kriminalitet, uden at den pågældende på anden vis sikres et eksistensminimum af det offentlige.

2. En ordning, der holder sig inden for rammerne af grundlovens § 75, stk. 2, vurderes som udgangspunkt ikke at rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, i det omfang ordningen er forenelig med forbuddet mod diskrimination i EMRK artikel 14, jf. artikel 1 i 1. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.”

Jeg kan i det hele henholde mig til svaret fra Justitsministeriet.

Supplerende kan jeg oplyse, at kontanthjælpssystemet anses for at være det underste økonomiske sikkerhedsnet, og at offentlige forsørgelsesydelser som udgangspunkt udbetales uafhængigt af, om ydelsesmodtageren tidligere har modtaget dom for et strafbart forhold og har afsonet dommen.

Der er dog indført 3-årige karantæneordninger i ydelsessystemet for personer, der er dømt for nærmere angivne strafbare forhold.

Det gælder dels for personer, der straffes for overtrædelse af visse bestemmelser i straffeloven for forhold begået i udlandet eller overtrædelse af udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. (fremmedkri- gere), hvis de samtidig med det strafbare forhold har modtaget visse nærmere angivne ydelser.

Det gælder desuden for personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a (banderelateret kriminalitet), § 244, stk. 2 (gentagne vold i nære relationer), hvis forholdet er begået mod et barn, eller § 245, stk. 1, 3. pkt. (grov vold mod mindreårig i nære relationer).

Karantæneordningerne indebærer, at:

- 1) den dømte i en 3-årig karantæneperiode efter udstået straf højst vil kunne modtage kontanthjælp med et niveau svarende til satsen for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse (SHO),
- 2) de 3 år ikke medregnes ved beregning af optjening af retten til uddannelseshjælp eller kontanthjælp for den dømte,
- 3) den dømte vil blive udelukket fra arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, barseldagpenge og visse andre ydelser i den 3-årige karantæneperiode.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister